

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ภาษาเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสาร และเป็นภาษาที่นักเรียนจะต้องพบเห็นในชีวิตประจำวันใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ผู้ที่มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษดีย่อมได้เปรียบในด้านการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งยังช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษา ผู้เรียน

จะมีความรู้ทักษะ เจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะภาษาอังกฤษมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ ภาษาอังกฤษ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่าไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควรจากรายงานผลการวิจัยโดยโครงการความร่วมมือระหว่างกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ในการศึกษาสภาพความพร้อม และผลการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม พบว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีปัญหาหลายประการ คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญในการสอนภาษา ขาดทักษะและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม ในการจัดกิจกรรม ขาดสื่อการสอนที่มีคุณภาพ นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษา นักเรียน ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีทักษะทางภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ไม่ดีพอที่จะ สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย นักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อวิชาภาษาอังกฤษเท่าที่ควรจึงทำ ให้ไม่สนใจเรียนและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูมุ่งที่จะสอนเนื้อหาให้จบ ตามหลักสูตรกำหนดจึงละเลยต่อการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา

การจัดการเรียนการสอนนั้นควรคำนึงถึงพัฒนาการและเด็กวัยประถมศึกษาตอนต้น อายุ 6 - 9 ปี ซึ่งเด็กในวัยนี้มีความคล่องแคล่วว่องไว ชอบการแข่งขัน ชอบพูดมากกว่าการเขียน การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยนี้ ควรให้เด็กได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและ กัน และการยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนส่วนใหญ่ การจัดกลุ่มการเรียนรู้ที่ให้เด็กเก่งกลุ่มเดียวกับ เด็กอ่อนจากแนวคิดของเพียเจต์และบรูเนอร์ (Pearja & Bruner, 1975 อ้างถึงใน พรพนิจ ช เจนจิต, 2545, หน้า 113) นอกจากนี้ควรมีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ มีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงมีความจำที่คงทน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ โดยการกระทำของคิวอี้ (Dewey, 1910 อ้างถึงใน กรรณิการ์ พวงเกษม, 2533, หน้า 18 – 19) และเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มที่ การจัดการเรียนการสอน ควรเน้น ทักษะการเคลื่อนไหว ส่งเสริมยุทธศาสตร์การคิด และเจตคติที่ดีวิชานั้น ๆ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 25 - 26)

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษผู้วิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง

จังหวัดระยอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยร้อยละ 58.78 ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายของทางโรงเรียนที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 60 (โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ, 2551) จากการสอนผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นั้นมีอยู่มากมายแตกต่างกันไป แต่ปัญหาหนึ่งที่พบก็คือ ปัญหาที่นักเรียนรู้คำศัพท์น้อย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาอังกฤษและยังก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องอีกหลายอย่างตามมา หากรู้ศัพท์น้อยก็จะเป็นปัญหาทั้งในการสอนของครู และการเรียนการสอนของนักเรียนอีกด้วย นักเรียนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษตามรายการที่ปรากฏในหลักสูตร ซึ่งมีประมาณ 1,300 – 1,500 คำ ในระดับชั้นประถมศึกษา และเน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพราะการเรียนรู้ทักษะภาษาอังกฤษเป็นความสำคัญอย่างหนึ่ง เห็นได้ว่าผู้เรียนยังขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ และไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เนื่องจากการไม่ได้ฝึกฝนให้เกิดประสบการณ์ ความชำนาญ และไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ใหม่ได้ ซึ่งในปัจจุบันการขยายตัวทางด้านวิชาการ ทำให้ความต้องการด้านการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ความจำเป็นและการแข่งขันในการศึกษาเฉพาะเรื่องมีสูงขึ้น จึงทำให้เกิดนวัตกรรมการศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนวิทย์ การเรียนทางไปรษณีย์ ชุดการสอน หรือชุดกิจกรรม (บุญเกื้อ คอรรหาเวช, 2545, หน้า 19 - 20) นอกจากนี้ความสำคัญของสื่อการสอนในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นมากการที่ครูใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยจะเป็นเครื่องผ่อนแรงมีเวลาในชั้นเรียนมากพอที่จะใกล้ชิดกับเด็กมากขึ้นกว่าการยืนสอนหน้าชั้นเรียนอย่างแน่นอน (สุนน อมรวิวัฒน์, 2544, หน้า 19)

จากปัญหาที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการเลือกนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาใช้คือ การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาไทยในอนาคตที่ว่าควรจัดการเรียนการสอนให้หลากหลาย ชุดกิจกรรมเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น งานวิจัยของ ไพรินทร์ พ่วงจันทร์ (2542) อัจฉรา พิงเจริญ (2543) วณิดา ดันสุวรรณรัตน์ (2543) สมใจ ถิระนันท์ (2544) สุนิสา รื่นเรือง (2545) วริยา อินพาเพียร (2546) วราพร ไชยเขียว (2548) ปัญจาภรณ์ อินจรรย์ (2549) ที่ระบุว่า การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน มีการพัฒนาสูงขึ้น สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถปรับแนวทางให้ครูระดับประถมศึกษาได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีค่าประสิทธิภาพ $E_1 / E_2 = 80 / 80$
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน
2. เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
2. เป็นแนวทางในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 90 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ สังกัดกองการศึกษา เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ และพบปัญหา

ผู้เรียนยังขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ผู้วิจัยจึงเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

3.2.2 เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

4. เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นเนื้อหาจากหนังสือ Zoom in ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ดังนี้

4.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง My House

4.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง My Food and Drinks

4.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Weather

5. ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและลักษณะคำศัพท์ เนื้อหาทางภาษา รวมทั้งความสนใจของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย คู่มือครู เนื้อหาสาระ แผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แบบฝึกหัด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ ความสามารถทางภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบวัดความรู้สึกต่างๆ ของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert's Method) ชนิด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ

6. เกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง คะแนนจุดตัดหรือคะแนนผ่านเป็นคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานและใช้เป็นจุดที่ตัดสินให้ผ่านหรือไม่ผ่าน ทั้งนี้เพื่อแสดงว่าผู้ที่ผ่านถึงคะแนนจุดตัดขึ้นไปนั้นเป็นผู้ที่มีความสามารถที่แท้จริง (ถ้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 270)